

Helben – Barn, benlängdsmätning

Metodbok Konventionell röntgen

Gemensam rutin för att utföra undersökning på ett säkert och enhetligt sätt.

Förändringar sedan föregående version

Inga förändringar.

Inför undersökningen

Frågeställning

- Benlängdsmätning

Strålskydd

(Kvinnor mellan 15–50 år ska tillfrågas om eventuell graviditet.)

För övriga strålskyddsregler se kapitel 4.2 och 5.1 i

[Strålskydd vid undersökningar och behandlingar med röntgenstrålning](#)

Arbetsplats

Adora

Förberedelser

- Linjal
- Inga skor på patienten

Bildtagning

1. Frontal bilateralt

Manöverpanel

1. Välj projektion Helben stående bilateralt. (Kontrollera att kammare 1 och 3 är aktiverat.
2. Autopositionera.

På lab.

1. Sätt i grönt raster 180/lungstativet.
2. Vrid fram plastskärmen.
3. Placera linjalen centralt om benen på baksidan av plastskärmen så att den inte skymmer benet. Siffrorna **ska vara läsbara framifrån** när patienten står AP.
4. Avstånd mellan detektor – skärm 1 tumlängd (10 cm).
5. Lås plastskärmen med fotpedalen.
6. Placera pallen framför skärmen.
7. Placera patienten med ryggen mot skärmen (AP), fötterna parallella och rakt fram.
8. Sätt dx- eller sin-märke lateralt om vart ben.
9. **För Adora DRFi, lab. 1:** *Mät avstånd från rör till patient. Följ därefter instruktioner för bildbehandling.*
För Adora DRFi, lab. 3: *Mät avstånd från rör till patient – klart.*

Röret

1. Blända in i sidled så att ben och linjal kommer med i bild.
2. Klicka **bort** den **blå cirkeln** rutin bländarsymbolen.
3. Placera bländaren strax ovanför patella.
4. Vinkla (vrid vredet) tills bländarkorset ligger cirka 5 cm under crista.
5. Klicka på **pil uppåt** – grön bock blir synlig.
6. Vinkla (vrid vredet) tills bländarkorset ligger mitt på fotryggen.
7. Klicka på **pil ner** – grön bock blir synlig.
8. Bekräfta; tryck på stor grön bock – ”Autopositionering aktiverad” blir synlig.

Adora/Bildskärm

Exponera med svart stitchknapp – **håll nere tills alla bilder är tagna.**

Vid bilateral undersökning: välj kammare 1 och 3.

**Helben
bildbehandling –
Stitcha ihop bilderna**

1. Klicka på Stitch – bilden kommer upp.
2. Klicka på OK. (*År linjalen för mörk eller ljus? Justera med ROI.*)
3. Klicka på Max (zoom).
4. Klicka i bilden.
5. Passa ihop bilderna med muspilen så att siffror och ben stämmer ihop. Vid stitchning med fler än två bilder – passa ihop bilderna genom att flytta den undre bilden.
6. Klicka OK.
7. **För Adora DRFi, lab.1:**
*Klicka på **Measurement***
Lägg till SOD= Avstånd från rör till patient.
Lägg till SID= Avstånd från rör till detektor, ska vara 1800.
*Klicka på **Correct***
8. Skicka till PACS.
9. När undersökningen är klar, återställ plaststativet i grundposition (inkl. arm) innan du flyttar röret.

Frontal

Kriterier

Hela benet ska vara med från höftleden till om med fotleden.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus,
Radiologisk mottagning NÄL

Innehållsansvar: Sanna Axelsson, (sanpa5), Sektionsledare

Godkänd av: Marianna Fehér, (marfe24), Överläkare

Dokument-ID: NU10095-1524700195-146

Version: 1.0

Giltig från: 2026-01-08

Giltig till: 2028-01-08